

[Søren Hansen]

fald hvis 10½ år er mange, har kulturpolitikken haltet. Vi har måttet hive, og vi har måttet hale for at forhindre planlagte nedskæringer og besparelser. Holdningen har vel nærmest været den, at hvis man har kunnet forhale en forbedring, der ville skabe nye muligheder, havde man gjort en god gerning.

Nu er der lagt en ny kurs. Nu bliver der flere muligheder for kvaliteten, for eliten, for de skabende kunstnere, for formidlingen af kunsten og kulturen. Nu vover vi et øje og prøver at bryde isen både i Folketinget og i befolkningen. En aktiv kulturpolitik skal først og fremmest sikre den kunstneriske frihed, kunstnerne skal have reelle og ordentlige arbejdsvilkår, og det mål nærmer vi os ganske kraftigt med den mærkbare forøgelse, der sker af Statens Kunstfond.

En aktiv kulturpolitik skal også sikre, at så mange som muligt får oplevelsen og fornøjelsen af kunstnernes arbejde, deres bøger, deres musik, teater, billeder osv. Derfor 185 mio. kr. ekstra til kunsten og kulturen og ganske mange nye millioner af kroner fra tips- og lottomidlerne, derfor en ny musiklov, derfor bibliotekslov, derfor en fortsættelse af Kulturfonden, hvor professionelle kunstnere og amatører i fællesskab kan virke.

Det bogmanuskript, der bliver skrevet i ensomhed på et kvistværelse eller ved en computer, bliver til beskæftigelse for masser af mennesker. Det gør komponistens færdige nodeblad også, nemlig for dirigenten, orkestermusikkerne, anmelderne, koncertsalens personale osv., og så giver det oplevelser til alle dem, der gider at lytte og at se.

Når vi står i en situation, hvor vi mangler både beskæftigelse og gode oplevelser, er det faktisk fantastisk dejligt, at der er nogle, der sørger for begge dele. Til gengæld er det bagvendt, at det netop er dem, der skaber forudsætningerne for oplevelserne og beskæftigelsen, der får det ringeste udbytte. Det prøver vi nu at rette op på ved forøgelsen af Kunstfondens midler.

Hvad er det, der binder et folk sammen? Hvad er det, der giver et folk selvtillid til at møde folk fra andre kulturer og med andre kulturer? Det er folkets egen kultur. Det er deres egne bøger, deres sange – det er kulturarven. Vi bliver bedre i vores samspil med andre mennesker, hvis vi ved, hvem vi selv er, hvis vi kender vores egen identitet.

Folketinget har netop i dag fået en henvendelse fra Dansk Kunstnerråd. Den viser, at kulturlivet hele vejen rundt presser på, fordi det buldrer med ideer og med lyst til at virke. Vi har ikke råd til det hele og i hvert fald ikke på én gang. Nu tager vi et gevaldigt tag i den rigtige retning, og det er godt, og så skal vi søge løsninger på de næste mange områder. Det gælder kulturarven i vores muld og vores ler, det gælder filmen, og det gælder mange andre områder. Godt, at vi tager et tag nu – flere må nødvendigvis følge efter.

Enhver krone, der sættes af til kunsten og til kulturen, skal anvendes efter sit formål. Det er ikke ligegyldigt, hvordan kulturkronerne bevilges. Den meget kraftige nedgang, vi har oplevet i de sidste ganske mange år på bibliotekerne områder, på indkøbet af bøger, i form af forringede åbningstider, færre filialer, færre bogbusser, færre bibliotekarer osv., har sin forklaring i bloktilskudsformen. Her ser vi resultatet af en finansieringsmodel, som ikke sikrer, at bogpenge bliver til bøger. Det er skidt, og det skal kommunerne vide. Her har vi oven i købet at gøre med et fundamentalt område på kultursiden.

Bibliotekerne er ikke bare mørtel, det er også en murste – ja, det er grundstenen i dansk kulturpolitik. Vi skal finde veje, hvor kulturkronerne bliver til kultur, og hvor kunstkronerne bliver til kunst, og gerne på en sådan måde, at pengene kan yngle på deres vej mod målet og trække andre kroner med sig fra det private, fra kommunerne, fra fonde osv.

Det er, som om der er nogen, der er bange for noget. Her i salen er det mere træghed end entusiasme, der har båret kulturpolitikken. Man kunne næsten fristes til at spørge: Hvad er det, I er bange for? For provokationen? Uden den går vi i stå. For udgifterne? Den frygt holder ikke. De allerfleste kulturkroner kaster masser af fold af sig – også masser af fold til statskassen. En kulturkrone er godt givet ud. Den giver oplevelser, den giver beskæftigelse, den giver selvværd, og den giver glæde. Vi skal sørge for at få vores kulturpolitik presset derind, hvor omdrejningspunktet i samfundsmeknikken findes.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jeg vil begynde med at sige, at det jo altid er